

Raadsvoorstel

Van: Burgemeester en Wethouders
Aan: Gemeenteraad
Collegevergadering: 12 mei 2026
Domeinvergadering: 3 juni 2026
Portefeuillehouder: Wethouder Mackus
Opsteller: RCA Baltis
E-mail adres: Rene.baltis@maastricht.nl
Telefoonnummer: 06 1464 9716
Afdeling: Veiligheid & Leefbaarheid
Volgnummer: 38-2026
Registratienummer: 2026.01515
Raadsvergadering: 16 juni 2026
Openbaarheid: Openbaar

Onderwerp

Ontwerpbegroting 2027 en jaarrekening 2025 gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL).

Samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling ODZL. Deze regeling voorziet in de instelling van een openbaar lichaam, genaamd de Omgevingsdienst Zuid-Limburg.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen is bepaald dat het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam de ontwerpbegroting twaalf weken voordat deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden toezendt aan de raden van de deelnemende gemeenten. Binnen deze termijn kan de raad zijn zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen bij het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam.

Voorts zendt het dagelijks bestuur vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Per brief van 13 maart 2026 heeft het dagelijks bestuur de betreffende stukken aan de gemeenten doen toekomen. Deze stukken zijn allemaal samengevoegd in één groot document.

Beslispunten

De raad besluit:

- a) Een positieve zienswijze in te dienen ten aanzien van de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 ODZL;
- b) De door het algemeen bestuur op 1 april 2026 vastgestelde Jaarrekening 2025 ODZL voor kennisgeving aan te nemen.

1. Aanleiding en bevoegdheden

In artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen is bepaald dat, voordat de begroting door het algemeen bestuur wordt vastgesteld, de ontwerpbegroting aan de raden van de deelnemende gemeenten wordt voorgelegd en de raden hierover hun zienswijze naar voren kunnen brengen. In de wet is voorts geregeld dat de ontwerpbegroting door het deelnemende gemeentebestuur voor eenieder ter inzage wordt gelegd en, tegen betaling van de kosten, algemeen verkrijgbaar wordt gesteld.

Ingevolge het bepaalde in artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen zendt het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten. Deze stukken zijn allemaal op 13 maart 2026 al ontvangen.

Op verzoek van de accountant om meer in de pas te lopen met de andere GR-regelingen, heeft het algemeen bestuur inmiddels op 1 april 2026 de jaarstukken 2025 in zijn bestuursvergadering vastgesteld. Op de jaarstukken 2025 kan de gemeenteraad geen zienswijzen indienen.

2. Beoogd effect

De GR-regeling ODZL met 16 deelnemende Zuid-Limburgse gemeenten en de Provincie Limburg ziet op een constructieve samenwerking in één regionale milieuorganisatie op zowel inhoudelijk als financieel gebied. Inzet is het openbaar lichaam ODZL te laten groeien naar een gezaghebbende milieuautoriteit, die meerwaarde biedt door bundeling van specialistische kennis, door een goede kennis van de lokale en regionale situatie, een efficiënte bedrijfsvoering en continuïteit van dienstverlening.

Om deze ambities en doorontwikkeling te realiseren heeft de RUD ZL de Toekomstagenda 2021 – 2025 vastgesteld, waarin fasegewijs zeven verbeterdoelen worden nagestreefd om zo te groeien naar een robuuste Omgevingsdienst. Landelijk wordt die groei naar een robuuste Omgevingsdienst sterk gestuurd door het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (IBP-VTH) van het ministerie van I&W. Per 1 april 2026 voldoet de Omgevingsdienst Zuid-Limburg inderdaad aan alle criteria om later in dit jaar het predicaat “Robuust” te ontvangen.

3. Argumenten

In deze paragraaf wordt onder A. en B. verslag gedaan van een inhoudelijke terugblik 2025 respectievelijk vooruitblik 2027 van de VTH-taken van de ODZL. In paragraaf 5 wordt de financiële verantwoording behandeld van de jaarrekening 2025 en de conceptbegroting 2027.

A. Jaarverslag 2025: een inhoudelijke terugblik.

In Hoofdstuk 2 van de jaarstukken 2025 legt de ODZL verantwoording af via het jaarverslag 2025 met de inhoudelijke verantwoording ten aanzien van de realisatie van met name de acties zoals opgenomen in hun jaarplan 2025, het met de gemeente afgesproken jaarlijks werkprogramma maar ook de voortgang in de uitvoering van het Plan van Aanpak robuustheidscriteria IBP-VTH.

1. Jaarverslag 2025 de inhoud

Het jaar 2025 kenmerkte zich voor de Omgevingsdienst Zuid-Limburg als een jaar waarin vele eerder gestarte ontwikkelingen verder werden doorgezet of afgerond. De belangrijkste van deze ontwikkelingen is het verder robuust worden van de ODZL. Hoewel de ODZL pas halverwege 2026 definitief uitsluitsel krijgt of men voldoet aan alle robuustheidscriteria, kan men op basis van de laatste tussentijdse beoordeling van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, wel concluderen dat op 1 april 2026 aan alle criteria voldaan is.

In de afgelopen jaren is tevens een aantal ontwikkelingen in gang gezet dat verband houdt met de veranderende rol en taken van de omgevingsdienst, zoals onder andere verwoord in het visitatierapport uit 2023 of zoals genoemd in het provinciale rapport van de Zuidelijke Rekenkamer uit 2022. Dit heeft in 2025 geleid tot een andere wijze van rapporteren, een revitalisatie van het overleg met de deelnemers, een gewijzigde financieringssystematiek en de intensivering van de opdracht voor de Provincie Limburg. Dit heeft gezorgd voor een versterking van de relatie met de deelnemers en voor het geven van een betere invulling aan de gezamenlijke maatschappelijke opgaven.

Maatschappelijke opgaven die steeds meer onder het vergrootglas liggen. Landelijk en regionaal is er steeds meer aandacht voor een schone, gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

Tegelijkertijd bleef de dienstverlening onverminderd doorgaan. Nagenoeg alle prestatie indicatoren met betrekking tot tijdigheid, kwaliteit, actualiteit en uniformiteit van de VTH-dienstverlening en advisering zijn ook in 2025 gerealiseerd.

Het aantal uitgevoerde/behandelde zaken is met 31% toegenomen ten opzichte van 2024.

Specifiek met betrekking tot de nieuwe bodemtaken heeft een significante toename van de aantallen in 2025 (circa 2.050 stuks) plaatsgevonden ten opzichte van de aantallen in 2024 (circa 1.200 stuks). Deze toename ziet primair op het hoger aantal ingediende informatieplichten.

Zoals hiervoor is aangegeven zijn in 2025 belangrijke stappen gezet naar een robuuste organisatie. Een bijzondere mijlpaal is de oprichting van de afdeling Bedrijfsvoering, die een solide fundament biedt voor de ondersteuning van de primaire processen. Deze afdeling draagt bij aan een efficiëntere en effectievere werkwijze. Alle functies binnen deze afdeling zijn inmiddels zorgvuldig gedefinieerd en succesvol ingevuld.

In verband met het robuust worden van de ODZL en het versterken van het partnerschap met de 17 deelnemers, is in 2024 een viertal onderzoeken opgestart met betrekking tot:

- Revitalisering opdrachtgeverschap; dit heeft geleid tot een nieuw partneroverleg.
- Bedrijfsplan voor de overdracht van milieu gerelateerde plustaken; dit heeft geleid tot een voorstel om deze over te dragen naar de ODZL.
- Financieringssystematiek; dit heeft geleid tot een voorstel voor een nieuwe financieringssystematiek, waarover meer in de conceptbegroting 2027 staat beschreven.
- Verantwoordings- en rapportageproces VTH. Dit heeft geleid tot de invoering van een online dashboard, waarin alle deelnemers inzicht krijgen in de zaken die in hun gemeente spelen.

Toezegging gemeenteraad Maastricht – Efficiencyslagen binnen ODZL

Bij de laatste behandeling van de vorige jaarstukken 2024 en de ontwerpbegroting 2026 in de Domeinvergadering Fysiek heeft wethouder Fokke de toezegging gedaan de ODZL te verzoeken in het jaaroverzicht 2025 extra verantwoording af te leggen over de te verwachten efficiency voordelen van de diverse robuustheidsacties. Daarover legt de ODZL navolgende verantwoording af.

“In lijn met de toezegging van wethouder Fokke aan D66, is in de jaarrekening van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL) inzicht gegeven in de gerealiseerde en verwachte efficiencyverbeteringen binnen de ODZL. De robuustheidsopgave heeft geleid tot concrete verbeterinitiatieven, gericht op een efficiëntere en effectievere organisatie.

In dit kader is per 1 januari 2025 een specifieke afdeling Bedrijfsvoering nieuw opgericht, met functies op het gebied van onder meer data/informatie-voorziening, planning en control, kwaliteit en processen en innovatie/projectleiderschap. Het traject robuustheid (cie. van Aartsen) is ingezet en gericht op kwaliteitsverbetering en niet op efficiency/kostenbesparing.

Vanzelfsprekend zien we er op toe om binnen de voorgeschreven kaders van robuustheid onze middelen zo effectief en efficiënt mogelijk in te zetten. We zijn intrinsiek gemotiveerd om onze werkprocessen te optimaliseren om met dezelfde middelen een hogere kwaliteit (milieuwinst) te realiseren. Een organisatie die zoals gewenst data gedreven kan werken en sturen, zodat de afspraken in onze werkprogramma's gehaald worden en we optimaal kunnen bijdragen aan een veilige, schone en gezonde leefomgeving. We (gaan) werken met een innovatiekalender om te prioriteren en overzicht te houden. Onderstaand zijn de beoogde kwalitatieve effecten van de getroffen efficiencymaatregelen weergegeven.

Maatregel	(Verwacht) resultaat
Inzet van data (business-intelligence) en AI	Verbetering stuurinformatie en efficiëntere werkprocessen; beter in control
Standaardiseren werkprocessen, eliminatie overbodig processtappen	Verbetering interne processen, minder kans op fouten
Omzetting van inrichtingen naar milieubelastende activiteiten (MBA's)	Efficiëntere inzet van personeel en accurater inzicht van bevoegde gezagen
Revitalisering opdrachtgeverschap	Verbetering organisatie en samenwerking
Onderzoek nieuwe financieringssystematiek	Verbetering organisatie en samenwerking
Verbetering informatiehuishouding, o.a. archiefbeheer, kwaliteitsmanagement en informatiemanagement	Beter in control, beperking risico's, voldoen aan wet- en regelgeving
Optimalisering VTH-systeem en back-office applicaties	Efficiëntere werkprocessen
Robotic Process Automation (RPA)	Verbetering gegevenskwaliteit
Implementatie KC3.0 (kwaliteitscriteria)	Borging kwaliteit medewerkers

Bovenstaande efficiëncyslagen zijn niet of nauwelijks meetbaar. Deze efficiëncyslagen concentreren zich niet in één of enkele functies, maar zijn verspreid zijn over alle bijna 200 medewerkers. Daarom vertaalt zich dit onder de streep niet in lagere kosten, maar in kwaliteitswinst (meer “value for money”). Bovendien biedt dit ruimte om van nieuwe (wettelijke) ontwikkelingen en nieuwe taken te bezien of deze deels binnen bestaande budgettaire kaders kunnen worden opgepakt. Gezien de maatschappelijke opgaven van de ODZL en gezien de gestelde robuustheidseisen zijn omvangrijke structurele bezuinigingen ook niet mogelijk.”

2. De resultaten werkgebied ODZL

Planning toezicht

Met de invoering van de Omgevingswet is het aantal activiteiten dat als basistaak wordt beschouwd aanzienlijk uitgebreid. Dit heeft geleid tot 1.200 nieuwe locaties die eind 2024 door gemeenten zijn overgedragen aan de omgevingsdienst. Deze overdracht heeft plaatsgevonden buiten de reguliere planningscyclus, waardoor deze locaties niet konden worden opgenomen in de reguliere planning. Om toch adequaat toezicht te houden op deze nieuwe locaties is de beschikbare capaciteit ingezet op branchegerichte projecten. In deze periode zijn inspecties uitgevoerd bij de volgende branches:

- Garagebedrijven (29x);
- Tankstations zonder LPG-installatie (9x);
- (Melk)rundveehouderijen (28x);
- Metaalrecyclingbedrijven (24x).

Daarnaast is het pilotproject “Vrije veldcontroles” uitgevoerd. Dit project richtte zich op het actualiseren van het bedrijvenbestand op bedrijventerreinen. Door het hoge verloop van activiteiten en het ontbreken van meldingen of vergunningaanvragen is actieve controle in het veld noodzakelijk. Alle geplande bedrijventerreinen zijn geïnventariseerd. Het betreft de bedrijventerreinen De Horsel (Beekdaelen), Beekerhoek (Beek), Weerterveld (Meerssen), Lindelauffer Gewande (Voerendaal), Beatrixhaven (Maastricht) en Businesspark Stein (Stein).

In het verslagjaar heeft de overdracht van nieuwe basistaaklocaties geleid tot een informatieachterstand. Dit komt doordat milieudossiers van deze locaties vaak ontbreken of niet volledig zijn. Het verkrijgen van deze gegevens vergt veel extra tijd en leidt bij sommige opdrachtgevers tot vertraging in de uitvoering van milieucontroles. Het lopende project informatie-uitwisseling moet hier verbetering in brengen.

Daarnaast zijn gedurende het verslagjaar door gemeenten opnieuw extra basistaaklocaties overgedragen aan de omgevingsdienst. Deze locaties zijn niet meer opgenomen in de planning voor 2025, maar worden meegenomen in de programmering voor 2026.

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat de ODZL de vooraf afgesproken prestatie-indicatoren over tijdigheid en kwaliteit van de uitvoering heeft gehaald, dit geldt voor zowel vergunningverlening, toezicht & handhaving én advies.

Specifiek resultaten Maastricht

Voor de gemeente Maastricht zijn er in 2025 meer zaken opgepakt dan in 2024. Deze toename volgt de regionale trend. Met name in het stuk “Bouw- en milieuvergunningaanvragen” is er door de actualisatietoets vergunningen een bovengemiddelde stijging te zien. Ook deze stijging is in de hele regio vergelijkbaar.

Zie onderstaande tabel voor een breder beeld op de ontwikkelingen in 2025 ten opzichte van 2024.

MAASTRICHT	2025	2024	verschil
Incidentmeldingen, informatieplichten e.d.	1.153	993	160
Bouw- en milieuvergunningaanvragen, ontheffingen, taakstellende voorschriften, vooroverleggen e.d.	170	62	108
Milieu-, bouw- en bodemtoezicht (controles) e.d. inclusief incidentafhandeling	442	366	76
Juridische bezwaar- en beroepsprocedures, bestuursrechtelijke handhavingsszaken, last onder dwangsom, voorlopige voorzieningen, zienswijzen e.d.	31	12	19
Adviezen bodem, asbest, bouw, energie, externe veiligheid, geluid, geur, lucht, omgevingsplannen e.d.	226	143	83
Totaal	2.022	1.576	446

B. Begroting 2027: een inhoudelijke vooruitblik 2027

De komende jaren staat de Omgevingsdienst Zuid-Limburg voor een reeks ingrijpende ontwikkelingen die het werkveld fundamenteel zullen veranderen. Deze veranderingen raken aan maatschappelijke, technologische, economische en wettelijke thema's, en vragen om een integrale en toekomstgerichte benadering. Hierdoor verwacht de ODZL voor 2027 een groei van de VTH(A)-milieutaken.

De ODZL kan de impact van deze veranderingen op dit moment nog niet volledig inschatten. Daarom zijn deze nu slechts in beperkte mate in de begroting 2027 vertaald. Als de ODZL meer duidelijkheid heeft en de ontwikkelingen kwantificeerbaar zijn, zal de ODZL deze verwerken met een begrotingswijziging 2027.

In algemene zin blijft de ODZL inzetten op automatisering, digitalisering en standaardisatie, wat de efficiëntie en kwaliteit verhoogt. Hierdoor kunnen nieuwe taken zoveel mogelijk binnen bestaande budgetten worden opgevangen. Waar dit niet realistisch is, licht de ODZL dit toe in de begroting, of via een begrotingswijziging in 2027. De ODZL heeft hierbij oog voor de financiële druk bij de deelnemers. Bovendien blijft de ODZL via VNG en IPO met het Rijk het gesprek voeren over meer budget dat nodig is.

De zaken die de ODZL in 2027 (stevinger) gaat oppakken en waar extra financiële middelen vanuit de deelnemers voor nodig zijn, zijn

1. het bedrijfsplan milieugerelateerde plustaken,
2. de aanpak van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS),
3. de aanpak van indirecte lozingen inclusief monsternames en
4. het beheer inrichtingenbestand.

Van deze vier bovengenoemde taken zijn alleen punt 2, 3 en 4 van invloed op de begroting van de gemeente Maastricht. Hieronder zijn deze nieuwe of uitgebreide taken beschreven, alsmede waarom deze noodzakelijk worden geacht voor een goede functionering van de VTH(A)-taken van de ODZL.

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

Het terugdringen van (ZZS) vraagt om een intensievere inzet bij de uitvoering van de VTH-taken. Voor de ODZL betekent dit dat er aanzienlijk meer tijd en middelen nodig zijn om vergunningaanvragen zorgvuldig te toetsen, waarbij ZZS als afzonderlijk beoordelingskader wordt meegenomen. Concreet vergt dit per aanvraag ongeveer 24 uur extra om de effecten van ZZS in kaart te brengen.

Daarnaast zijn bedrijven wettelijk verplicht om iedere vijf jaar een Vermijd- en Reductieprogramma (VRP) op te stellen. Het beoordelen van zo'n programma vraagt opnieuw een aanzienlijke inspanning van vergunningverleners en, waar nodig, luchtspecialisten (circa 48 uur per VRP). In totaal komt dit neer op minimaal 29 uur extra werk per bedrijf.

Op basis van het huidige aantal bedrijven gaat het voor gemeenten om 1.525 uren (1,1 fte), die vanaf 2027 noodzakelijk zullen zijn.

Indirecte lozingen

In 2026 wordt een pilot uitgevoerd die zich richt op het toezicht op indirecte lozingen bij provinciale bedrijven. Deze pilot sluit aan bij de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) en heeft als doel het terugdringen van ZZS in het watermilieu. Op basis van de uitkomsten wordt in 2027 toegewerkt naar een structurele verankering van deze toezichtstaak binnen het reguliere VTH-werkpakket, waarbij ook gemeentelijke bedrijven worden betrokken.

Dit vraagt om extra middelen en een duidelijke inbedding binnen het bredere VTH-programma. Naar verwachting leidt de uitbreiding van de pilot naar gemeentelijke bedrijven tot een formatie-uitbreiding van 1,5 fte (1,0 fte voor toezicht en 0,5 fte voor een wateradviseur) voor de gemeentelijke taken, gebaseerd op inschattingen en ervaringscijfers bij andere omgevingsdiensten. Bovendien is in de pilot voor bemonstering en analyse van afvalwaterstromen van de 70 geselecteerde gemeentelijke bedrijven €70.000 nodig.

Beheer inrichtingenbestand

Een actueel, volledig en betrouwbaar inrichtingenbestand/MBA-bestand vormt een essentiële basis voor een effectieve uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Voor de ODZL geldt daarbij aanvullend dat het inrichtingenbestand een cruciale rol speelt in de financieringssystematiek en de uitwerking van zowel het pakket- als het programmadeel. In de huidige situatie worden inrichtingenbestanden grotendeels decentraal beheerd door gemeenten, waardoor een eenduidig, actueel en integraal overzicht ontbreekt.

Uit landelijke analyses (Omgevingsdiensten in Beeld 2021 en 2023) blijkt dat het aantal bekende milieurelevante inrichtingen in Zuid-Limburg, met name het aantal type B-inrichtingen, significant lager ligt dan bij andere omgevingsdiensten. Een constatering die vragen oproept. Een recent uitgevoerde pilot met vrije veld toezicht binnen het werkgebied van de ODZL bevestigt dit beeld: op zes bedrijventerreinen zijn circa 300 voorheen niet geregistreerde milieurelevante bedrijven geïdentificeerd. Deze bedrijven maken momenteel geen onderdeel uit van de reguliere toezichtprogrammering, hetgeen risico's oplevert voor de effectiviteit van het toezicht en de naleving van milieuregels, en dus voor het milieu.

Op basis van de uitgewerkte scope en uitgangspunten wordt de structurele inzet geraamd op circa 1,4 fte. Dit komt overeen met ongeveer 1.850 uur per jaar, bestaande uit vrijeveldtoezicht, opvolging, data-analyse en databewerking.

4. Kanttekeningen

De realisatiecijfers over 2025 hebben de mogelijkheid geboden tot een incidentele uitkering aan alle deelnemers. Met name door onderuitputting van kosten is de laatste voorschotnota 2025 al verlaagd. Voor Maastricht bedroeg de korting op de laatste voorschotnota € 192.219,-.

Bij de resultaatuitkering in de jaarrekening 2025 volgt additioneel een teruggave van € 128.319,-. Dit bedrag is verrekend in de 2^e voorschotnota 2026.

De totale teruggave over 2025 voor de gemeente Maastricht is € 320.538,-.

5. Financiën

Deze paragraaf behandelt onder A. de financiële verantwoording van de jaarrekening 2025. Onder B. treft u de financiële consequenties aan van de ontwerpbegroting 2027 zoals eerder ook al aangekondigd in de Kaderbrief ODZL 2027. Onder C. vindt u een toelichting op de nieuwe financieringssysteem, die vanaf 2027 in werking treedt. Tot slot worden onder D. de gevolgen uitgelegd voor de gemeentelijke bijdrage aan de ODZL voor 2027.

A. Voorlopige jaarrekening 2025

De door het algemeen bestuur vastgestelde jaarrekening is op 1 april 2026 eveneens voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring.

De jaarrekening laat een positief resultaat zien. Het voordelig saldo voor de resultaatbestemming bedraagt € 1.258.565.

1. Toelichting op het resultaat 2025

Het jaarrekeningresultaat 2025 laat een resultaat zien van € 1.258.565 vóór aanwending van bestemmingsreserves en verhoging van het weerstandsvermogen. Het voorstel is om een bestemmingsreserve in te zetten ter dekking van in dit kader in 2025 gemaakte kosten. Het gaat dan om een bedrag van € 200.000,- voor gemaakte kosten in de ICT inzet.

Analyse van dit positieve resultaat laat zien dat de kosten in totaal € 1,5 miljoen lager zijn dan de begroting (-+7%). Dit wordt met name veroorzaakt door lagere kosten aan salaris en inhuur van personeel. Dat wordt op zijn beurt weer veroorzaakt door een lagere CAO-indexatie dan begroot, een vermindering van langdurige externe inhuur én tijdelijk openstaande vacatures. Ook spelen lagere opleidingskosten dan begroot een rol.

Er is wel een uitbreiding van de formatie geweest n.a.v. extra taken vanuit de Provincie Limburg (€ 1,0 miljoen), maar deze kosten zijn ook weer volledig gedekt door diezelfde provincie.

De totale baten zijn € 0,3 miljoen lager dan de begroting (-1%). Dit komt grotendeels door enerzijds een korting van 40% op de laatste voorschotnota (-€2,0 miljoen) en anderzijds een aanvullende financiering vanuit de Provincie Limburg (+€1,3 miljoen). De overige baten zijn dan weer iets hoger dan begroot, met name door hogere landelijke subsidies en aanvullende incidentele opdrachten buiten het werkprogramma.

2. Bestemming resultaat

Het voorstel is om de bestemmingsreserve ICT-aansluitingen (€ 200.000) in te zetten ter dekking van in dit kader in 2025 gemaakte kosten.

Naar aanleiding van de uitgevoerde risico-inventarisatie volgt een noodzakelijke verhoging van het weerstandsvermogen met € 33.107. De reserves (incl. post onvoorzien van € 201.901 in de begroting 2027) komen daarmee op een niveau van 4,8% van de ontwerpbegroting 2027.

Na aanwending van de bestemmingsreserves en de verhoging van het weerstandsvermogen is het te verdelen resultaat € 1.425.458.

Het algemeen bestuur heeft op 1 april 2026 conform het bepaalde in artikel 30 van de Gemeenschappelijke Regeling ODZL besloten, het positief resultaat uit te keren aan de 17 deelnemers. Voor Maastricht bedraagt de uitkering € 128,319,-, naast de al eerder gememoreerde korting op de laatste voorschotnota van €192.219,-.

3. Samenvattend voorstel tot resultaatverdeling

Onverdeeld resultaat 2025	€ 1.258.565
<i>Voorstel inzet reserves</i>	
Bestemmingsreserve ICT-aansluitingen voor dekking kosten 2025	€ 200.000
<i>Voorstel vorming en groei reserves</i>	
Verhoging weerstandsvermogen op basis van risico-Inventarisatie	€ -33.107
Overig te bestemmen resultaat	€ 1.425.458
<i>Resultaatbestemming 2025</i>	
Totaal te verdelen resultaat	€ 1.425.458

B. Begrotingswijziging 2026

Per brief van 13 maart 2026 heeft de ODZL onze gemeenteraad geïnformeerd over een ontwerpbegrotingswijziging 2026. De volgende ontwikkelingen zijn verwerkt in deze begrotingswijziging 2026:

1. De werkelijke cao-indexatie 2026 is lager dan begroot.
2. De provincie Limburg heeft extra budget beschikbaar gesteld voor intensivering van taken.
3. Als gevolg van het Bedrijfsplan Milieu gerelateerde plustaken heeft de gemeente Kerkrade vanaf 2026 extra taken ingebracht.

De gewijzigde begroting 2026 komt uit op € 24,1 miljoen, zijnde een toename van ca. € 2,1 miljoen ten opzichte van de begroting 2026 van € 22,0 miljoen.

Voor Maastricht heeft deze wijziging beperkte gevolgen, alleen bovengenoemd punt 1. heeft invloed op de bijdrage van de gemeente Maastricht. De begrote bijdrage voor de gemeente Maastricht daalt door de begrotingswijziging 2026 van €1.941.002 naar €1.891.778, een daling van €49.224,-.

C. Ontwerpbegroting 2027

In de voorgaande paragraaf 3.B (onder de inhoudelijke vooruitblik 2027) is al ingegaan op de groei van VTH(A) milieutaken die de ODZL namens gemeenten op zich neemt en de financiële gevolgen die dat met zich meebrengt.

In deze paragraaf wordt dan ook volstaan met de begrotingsmutaties in één oogopslag.

Aanpassingen

De begroting 2027 komt uit op € 25,9 miljoen, zijnde een toename van ca. € 1,8 miljoen ten opzichte van de omvang van de gewijzigde begroting 2026 van € 24,1 miljoen.

Deze toename van (afgerond) € 1,8 miljoen betreft:

- € 1,1 miljoen loonindexatie conform cao en de Septembercirculaire 2025 van het Gemeentefonds voor overheidssalarissen (indexatie ca. 5,1%);
- € 0,44 miljoen voor de invulling van aanvullende taken door de ODZL, te weten:
 - Bedrijfsplan plustaken gemeenten (€43.234)
 - ZZS gemeenten (€118.892)
 - Indirecte lozingen gemeenten (€229.655)
 - Beheer Inrichtingenbestand (€151.317)

- € 52.986 indexatie voor materiële kosten
- € 131.494 kosten gedekt door overige inkomsten (doorbelasting kapitaallasten/materialen en subsidiebatens).

D. Nieuwe financieringssysteem

Vanaf 2027 werkt de ODZL met een nieuw financieringssysteem. Dit houdt in dat de totale kosten die de ODZL maakt, op een andere manier verrekenbaar worden met de deelnemende gemeenten en provincie. De totale kosten veranderen niet door invoering van een nieuw financieringssysteem, maar de berekening van wie welke kosten moet betalen, verandert wel. Voorheen werd er gewerkt met een prijstabel voor basistaken, een prijstabel voor plustaken, een tarief voor projecten & varia én een opslag in het uurtarief voor bedrijfsvoering. In de nieuwe financieringssysteem komt er een all-in locatietarief, zodat alle ODZL werkzaamheden op de vaste milieulocaties eenvoudig, uniform en voorspelbaar begroot worden. Daarnaast zijn er meerdere locatietypen met een apart locatietarief, zodat voor alle milieulocaties een uniforme bijdrage geleverd wordt. Bedrijfsvoeringskosten zijn daarnaast transparant en niet verwerkt in een opslag in het uurtarief.

Voor Maastricht betekent de nieuwe financieringssysteem dat er jaarlijks een korting komt op de bijdrage aan de ODZL. Om, zeker ook voor gemeenten die meer moeten gaan betalen, dit effect geleidelijk te laten plaatsvinden, is er gekozen voor een ingroeimodel. Dat betekent dat over drie jaar gespreid, de totale verschuiving gaat plaatsvinden van de oude financieringssysteem naar de nieuwe. Voor 2027 krijgt Maastricht dus 1/3^e van het voordeel van de nieuwe financieringssysteem, €94.588. Voor 2028 zal dit 2/3^e zijn, en vanaf 2029 geldt de nieuwe systeem volledig.

E. Bijdrage gemeente Maastricht aan ODZL

De geschatte bijdrage van de gemeente Maastricht op basis van de jaarlijks doorgekende werkprogramma's ziet er als volgt uit:

Maastricht	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Gewijzigde begroting 2026	Ontwerp- begroting 2027
Bijdrage	€ 1.177.875	€ 1.336.994	€ 1.514.971	€ 1.920.909	€ 1.941.002	€ 1.891.778	€ 2.132.917
Toename		€ 159.119	€ 177.977	€ 345.509	€ 20.093	-€ 49.224	€ 241.139

Hierin is het voordeel van de nieuwe financieringssysteem al meegenomen. De verhoging van de gemeentelijke bijdrage in 2027 wordt enerzijds gedekt uit de gemeente brede stelpost indexeringen, anderzijds uit de algemene middelen, die in de 1^e BERAP 2026 begrotingstechnisch worden vertaald.

Conclusie

Met de thans aangereikte jaarrekening 2025 is financieel een helder beeld verschaft aangaande de verstrekte dienstverlening en mate waarin de voorgenomen doelstellingen in 2025 zijn verwezenlijkt, inclusief de daartoe aangewende financiële en personele middelen.

Verder wordt voorzien in een sluitende begroting voor 2027, waarmee de bestaande samenwerking op een verantwoorde wijze kan worden gecontinueerd en zelfs verder kan worden uitgebreid.

6. Vervolg

Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam ODZL wordt van het raadsbesluit in kennis gesteld. Het dagelijks bestuur voegt de eventuele zienswijzen van de raden van de deelnemende gemeenten bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden. Na vaststelling zendt het algemeen bestuur de begroting 2027 vóór 15 september 2026 aan gedeputeerde staten en aan de raden van de deelnemende gemeenten die ter zake bij gedeputeerde staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.

Het algemeen bestuur heeft de jaarrekening 2025 al vastgesteld op 1 april 2026, waarna het dagelijks bestuur deze vóór 15 juli 2026 aan gedeputeerde staten zendt.

7. Communicatie

Niet van toepassing.

8. Bijlagen

Bijlage 1	Raadsbesluit
Bijlage 2	Jaarrekening 2025 GR ODZL
Bijlage 3	Ontwerpbegrotingswijziging 2026 GR ODZL
Bijlage 4	Ontwerpbegroting 2027 GR ODZL
Bijlage 5	Exploitatierekening (screenshot)
Bijlage 6	Balans (screenshot)
Bijlage 7	Meerjarenraming (screenshot)
Bijlage 8	Meerjarenbalans (screenshot)
Bijlage 9	Dashboard
Bijlage 10	Risicoprofiel
Bijlage 11	Presentatie over nieuwe financieringssysteem

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris a.i.,

De Burgemeester,

G.G.H.M. Haanen

W.A.G. Hillenaar

Raadsbesluit

Bijlage 1

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 12 mei 2026, Afdeling Financiën,
registratienummer 2026.01515;

gelet op Wet gemeenschappelijke regelingen;

BESLUIT:

1. Een positieve zienswijze in te dienen ten aanzien van de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 ODZL;
2. De door het algemeen bestuur op 1 april 2026 vastgestelde Jaarrekening 2025 ODZL voor kennisgeving aan te nemen.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 16 juni 2026.

de griffier,

de voorzitter,